

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epistolarvm Innocentii III. Romani Pontificis Libri Vndecim

Innozenz <III., Papst>

Parisiis, 1682

Illiustri Regi Aragonvm.

urn:nbn:de:hbz:466:1-20006

dissimulare de cetero non possumus, universitati vestra per apostolica scripta mandamus, & sub obtestatione divini judicij districte præcipimus, quatenus super prædictis omnibus Deo & Ecclesia Romana, quam principaliter offendistis, satisfacere procuretis, ablata omnia restituente Ecclesiis antedictis, & de molestiis, damnis, & injuriis irrogatis venerabilibus fratribus nostris P. Patriarcha Aquilegiensi, Feltren, Belunen. & M. Ceneten. Episcopis & aliis temporali eorum jurisdictioni suppositis, quos læsistis, condignam coram venerabili fratre nostro Patriarcha Graden. & Episcopo Glugieni, quibus super hoc nostras literas destinamus, satisfactionem sine dilatatione ac contradictione qualibet exhibentes, ita ut prædicti Patriarcha & Episcopi pro vobis apud nos intercedere teneantur. Alioquin, quoniam in Ecclesiam Dei conjurasse videmini, & Episcopos de civitate in civitatem fugare, ut in eo, in quo delinquit, sentiatis rigorem ecclesiastice disciplinae, civitatem vestram pontificali privabimus dignitate, & vos mandabimus tam à rectoribus quam universis civitatibus Lombardia in commerciis, colloquiis, & aliis evitari, ac mercatores vestros, ubique inventi fuerint, capi per Principes seculares, & publicatis bonis eorum, personas etiam sub arcta custodia detineri. Alias etiam in vos manus nostras tam spiritualiter quam temporaliter aggravare curabimus; ita quod quantus sit vester excessus in poena cognoscatur evidenter, quam in culpa. Interim autem eisdem Graden, Patriarcha & Episcopo Glugien, districte præcipimus ut latam in terram vestram interdicti & personas principalium auctorum & fautorum necis Episcopi memorati excommunicationis sententias innovent, & current solenniter publicare. Ad vos ergo cum Propheta clamamus. Redite prævaricatores ad cor, & ante oculos vestros districtum Dei iudicium statuatis; ut fugere valeatis ab ira ventura quæ jam contra vos incepisse videtur, qui peccatorum tenebris interiorū exēcati, ad exteriōres inferni tenebras properatis, nec Deum timentes, nec reverentes Ecclesiam, immo, ut obstinati, de misericordia desperantes. Agite igitur pœnitentiam, cum locus est pœnitendi, ne tandem frustra pœniteat noluisse vos pœnitere. Datum Laterani

VII. Kalend. Aprilis, pontificatus nostri anno secundo.

ILLVSTRI REGI ARAGONVM.

Q Vanto personam tuam inter alios Principes Christianos sincerori caritate diligimus, tanto serenitati regiae diligentiori solicitudine volumus præcavere ne quid ei, quod absit, immineat, quod vel in periculum animæ aut in detrimentum terre valeat redundare. Ex tenore siquidem literarum tuarum & plurium Prælatorum necnon & aliorum multorum in tuo regno consistentium nobis innotuit quod cùm adversus inimicos Christianitatis, qui præ magnitudine suæ potentiae terram Hispaniæ tunc temporis occupabant, in auxilium carissimi in Christo filij nostri Castellæ Regis illustris cum armatorum multitidine festinares, quidam Consiliarij tui, quin immo potius deceptores, tuum animum induxerunt ut jurares, irrequisito assensu populi, usque ad certum tempus patris tui conservare monetam, quæ tam circa mortem ipsius fuerat legitimo pondere defraudata. Quoniam autem eadem moneta est adeo diminuta, & minoris valoris effeta, quod grave propter hoc in populo scandalum generatur; tu quod egeras indiscretè cupiens revocare, ac necessitati populi satisfacere, ab observatione juramenti prædicti, ex quo tibi & regno tuo metuis grave periculum imminere, * postulasti suppliciter à nobis absolvi. Super quo diligens indagator veritate comperta potuissest facile intueri, quod non tam erat absolutio necessaria, quam interpretatio requirenda. Quoniam cùm juramentum fecisti, monetam aut falsam aut legitimam esse credebas. Si falsam, (quod de Regis serenitate non credimus) juramentum fuissest illicitum, & nullatenus observandum, & pro eo tibi esset pœnitentia injungenda, cùm juramentum, ut esset iniquitatis vinculum, non fuerit institutum. Si vero ipsam legitimam esse credebas, juramentum licitum fuit, & usquequaque servandum. Et ut irreprehensibiliter observetur, consulimus & mandamus, ut reprobata moneta, quæ à legitimo pondere fuerat diminuta, alia sub nomine patris tui moneta cudatur, quam ad legitimum pondus reducas, secundum eum statum quem tempore patris tui habuit meliorem: ita quod & an-

Epif. 28.
De vita moneta & pondere
præcipit.
Cap. Quomo.
De jure justitiae.

*In Tertia Col-
leff. supplicati
humiliter

tiqua moneta, quæ ab illo statu falsata non fuerat, cum ea pariter expendatur, per quod & dispendium vitari poterit, & juramentum servari. Veruntamen si forte monetam ipsam in præstatione jura-menti credebas à legitimo pondere di-minutam, & tua super hoc conscientia te remordet, venerabili fratri nostro Episcopo Cæsaraugustanensi, cui super hoc scribimus, tuum humiliter confitere reatum, & satisfactionem, quam indixe-rit tibi pro illicito juramento, devote suscipias & studeas adimplere. Datum La-terani Nonis Aprilis.

Scriptum est super hoc Cæsaraugustan. Episcopo.

EPISCOPO S. ANDREÆ.

Sicut nobis tua fraternitas indicavit, peregrini quidam ab Vrbis partibus redeentes, sub apostolica Bulla literas sæpe reportant ad judices dele-gatos, pro quorum imperitia, in regno Scotorum multa nonnunquam prove-niunt detimenta; præsertim cum lite-ræ taliter impetrata, manifestam falsi-tatis suspicionem prætendant, & illa sæpe contineant quæ nulli consuevit se-des apostolica indulgere. Nos ergo no-lentes ut maleficia remaneant impuni-ta, fraternitati tuae per apostolica scripta præcipiendo mandamus quatenus si ad manus tuas hujusmodi scripta quan-doque pervenerint, auctores eorum pru-denter investigare labores, & inventos tamdiu facias in custodia detineri, nisi propter fidejussoriam vel aliam securita-tem idoneam ipsos fidei propriae duxeris committendos, donec & literas ipsas no-bis transmittas, & quod de ipsarum au-toribus & illis qui eis scienter usi fuerint efficere debeas, per responsum nostrum valeas edoceri: provisurus attentiùs, ne hujus occasione mandati præter culpam suam aliqui gravenerint insulte. Datum Laterani V. Idus Martij.

DE C E L L A S. P E T R I
& * Mitren. Abbatibus, & Preposito
* Verden.

CVM inter dilectum filium R. seniorem & R. juniores super abbatia Scaffusen. questio verteretur, eis in nostra præsentia constitutis dilectos filios G. sanctorum Cosmæ & Damiani & G. sanctæ Mariæ in Aquiro Diaconos Car-

dinales dedimus auditores. In quorum præsentia pro R. seniore fuerunt propo-sita quæ sequuntur. Quod cum H. quon-dam Abbas ipsius cœnobij onus regi-minis invito Capitulo suo spontaneè re-signasset, & ab obedientia sua monachos absolvisset, ipsi prædictum R. seniorem, etiam dicto H. consentiente, sibique obediens cum aliis, in Abbatem una-nimiter elegerunt. Postea vero electus diocesano Episcopo præsentatus, munus ab eo benedictionis accepit, Ecclesiam ipsam per biennium & amplius, sicut Abbas proprius, administrans. Verum quoniam moniales sanctæ Agnetis ejusdem villæ, quæ peccandi materiam ju-nioribus monachis ministrabant, aratio ri custodiæ mancipavit, exinde occasio-ne inventa, juvenes monachi contra ip-sum alias concitarunt, tanquam prædi-cti H. resignatio minus canonica extitif-set. Quod audiens Episcopus antedictus, ad locum accessit, causam dissensionis requirens, & prædictum H. paternè redarguens, tanquam odij somitem in Ec-clesia seminasset, accepit ab eo quod per ipsum talia non siebant. Et cum qui-dam de monachis, ipso Episcopo præ-sente, se dicentes ab obedientia præfati H. nullatenus absolutos, idem H. quod eos absolverat est professus. Et ut om-nem à se suspicionis materiam amove-ret, cum jurejurando vehementer asser-ruit coram Episcopo antedicto quod ne-que illam nec aliam habere veller ul-te-rius abbatiam. Monachi vero post recef-sum Episcopi ad artes solitas nihilomi-nus recurrentes, coram dicto Episcopo & Capitulo Constantien. adversus eundem R. controversiam agitarunt, tan-quam minus canonice dictus H. dimi-ferit abbatiam. Cumque dictus R. para-tus esset de justitia sua in continenti pro-barare, monachi defecatum cause suæ vi-dentes, in nullo gravati, sedem aposto-licam appellarent, & per literas infra terminum appellationis per subreptio-nem obtentas, contra ipsum R. per nuntios appellantem iniqua sententia pro-mulgata, ejus fuit adversarius restitutus. Ipse vero R. appellationem interposi-tam per nuntium prosequens, & termi-no constituto commissionis literas ad certos judices impecravit: ut quod oc-cazione prioris commissionis contra eum judicatum fuerat, ad statum debitum revocato, & ei restituerent abbatiam,

X x iij